

۱۰

چرا در سال‌های اخیر تولیدکنندگان ایرانی محصولات‌شان را با نام‌های خارجی عرضه می‌کنند؟

محصولات وطنی با نام‌های فرنگی

ما را مدافعان حرم آفریده‌اند

به مناسبت ولادت باسعادت حضرت زینب(س) نگاهی داریم به شاخص‌ترین محصولات فرهنگی و هنری که با محوریت مدافعان حرم در سال‌های اخیر تولید شده‌اند

قابی برای «سروروان»

خانه عکاسان ایران فراخوان مسابقه عکس «سروروان» را منتشر کرد

فرهنگ

یکشنبه: ۳۰ آذر ۱۳۹۹ :: شماره ۵۸۳۳

۱۱

شعر و فیلم‌تئاتر برای یلدا

یلدای امسال که متفاوت است با یلداهای دیگر، بازار برنامه‌های رسانه‌ای درباره یلدا از همیشه داغ‌تر شده و کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان هم برای این شب‌ها برنامه‌هایی تدارک دیده که از آن جمله می‌توان به اکران یک فیلم‌تئاتر و اجرای شعرخوانی در شب یلدا اشاره کرد.

روابط عمومی و امور بین‌الملل کانون خبر داده که فیلم‌تئاتر «شبان یلدا» به کارگردانی نگار میرفخرایی در پایگاه مجازی th.kpf.ir به‌صورت رایگان اکران می‌شود. «شبان یلدا» به نویسندگی کامیار محبی امشب ۳۰ آذر ۱۳۹۹ در فضای مجازی به کودکان هدیه شده است. فیلم‌تئاتر «شبان یلدا» درباره زن و شوهر ماهیگیری است که با گل‌آلود شدن رودخانه، سختی و فقر به آنها رو می‌آورد. در شب یلدا زن کنار رودخانه با پری ملاقات می‌کند و آرزو می‌کند به هر چیزی که دست بزند تلاش شود.

مریم پوررنگ، مریم زمانفر، آزاده کساییان، غزاله مرصوسی و الهام وفایی، بازیگران و عروسک‌گردانان این نمایش هستند و طراحی صحنه، عروسک و دکور و طراحی پوستر، برش‌ور آن را آرش شریف‌زاده و طراحی نور را محمدرضا شالمو بر عهده داشتند.

همچنین در طرح «نمایش‌نما» بیش از ۴۰ فیلم‌تئاتر کودک و نوجوان در پایگاه th.kpf.ir بارگذاری شده تا والدین بتوانند فرصت تماشای فیلم‌تئاترهای مناسب کودکان و نوجوانان را در شب یلدا برای فرزندان‌شان فراهم آورند و برای بهره‌مندی از ۲۰ درصد تخفیف از کد تخفیف «azazr۲۰» استفاده کنند.

ویژه‌برنامه شعرخوانی شاعران با عنوان «شب شعر یلدا»ی از صفحه اختصاصی انجمن شاعران نوجوان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در اینستاگرام به صورت زنده پخش می‌شود.

در این برنامه محمدسعید میرزایی دبیر انجمن شاعران نوجوان کانون پرورش فکری و غلامرضا طریقی، غزل‌سرا و داور دومین مهرواره شعر آفرینش به عنوان مهمان ویژه حضور خواهند داشت تا ضمن خوانش بیت‌هایی از دیوان حافظ، در زمینه یلدا در شعر فارسی نیز سخن بگویند.

همچنین در برنامه شب شعر یلدایی سجاد رشیدی‌پور شاعرو مدیرکل فناوری اطلاعات و تحول اداری کانون و حسین دهلوی به همراه معصومه مهری‌قهفرخی و عاطفه رنگ‌آمیز طوسی از مربیان کارشناسان کانون با موضوع یلدا شعرخوانی می‌کنند.

نرگس برهمند شاعرو کارشناس مسؤول فرهنگی کانون استان خراسان شمالی اجرای این ویژه‌برنامه را برعهده خواهد داشت. ویژه‌برنامه شب شعر یلدایی ساعت ۲۰ امشب ۳۰ آذر از صفحه اختصاصی انجمن شاعران نوجوان کانون به نشانی @anjanman_e_shaeranenojavan به صورت زنده پخش خواهد شد.

مرد پرسپولیسی یلدا

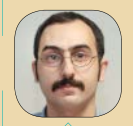
امروز سالگرد درگذشت مرتضی احمدی است

اصلاً انکار این طوری است که شب‌چله در یادآوری سنت‌های قدیمی و خاطره‌انگیزی برای ما ایرانی‌ها با عید نوروز مسابقه گذاشته است. برای همین است که سعی می‌کنیم در شب‌چله از نمادهایی مثل سفره قلمکار و کتاب حافظ و مانند آنها استفاده کنیم که نوعی بار سنتی و فرهنگی قدیمی را همراه داشته باشند. اگر کرونا هم نبود که حتماً خدمت بزرگ‌ترهای خانواده می‌رسیدیم و پای صحبت‌ها و خاطرات‌شان می‌نشستیم که اتصال‌مان به گذشته محکم‌تر هم بشود.

یکی از این اتصالات که به اندازه انار و هندوانه شب‌چله، شیرین است صدای مرتضی احمدی است. هنرمندی که شش سال پیش درست در همین شب‌چله، ما را ترک کرد اما کنار خنده‌ها و شادی‌ها و خاطرات یلدایی‌مان ایستاد و پرنگ‌تر شد. احمدی که در سال‌های دور به عنوان بازیگر کارکشته تئاتر حتی بخشی از تاریخ شفاهی فرهنگ لاله‌زار محسوب می‌شد، در چند دهه اخیر بیشتر به عنوان گوینده رادیو و مجری و خواننده در ذهن جوان‌ها تصویر شده بود. در این شب‌ها حتماً ترانه «شب‌چله» او را از رادیو و تلویزیون می‌شنوید. یک ترانه ساده که با ضرب‌تنبک همراهی می‌شود و عمده تمرکزش، بیش از آن که بر جلوه‌گری در موسیقی باشد، تلاش می‌کند با ادبیات قدیمی، ذهن شنونده را به فرهنگ تهران قدیم و موتیف‌های آن جلب کند. جمع شدن در کنار هم، قوری و سماور و کرسی و قصه گفتن بخشی از این موتیف‌هاست. این جنس موسیقی را بیشتر با عنوان ترانه‌های روح‌وضعی می‌شناسیم که شاید در چند دهه اخیر هیچ شمایل مهم‌تر از زنده‌یاد مرتضی احمدی، آن را زنده نمی‌کرد. مرتضی احمدی ۴۰۰ ترانه ضربی را در کارنامه کاری خود ثبت کرده و آن قدر شیفته فرهنگ تهران قدیم و نوستالژی‌های آن بود که تالیفاتی هم در این باره با عنوان «فرهنگ بر و بچه‌های ترون» و «پرسه در احوالات ترون و ترونیا» از خود به جای گذاشت. اما اینها تنها موضوعاتی نیستند که یاد احمدی را در شب‌چله امسال زنده می‌کنند.

تیم فوتبال پرسپولیس هم دیشب بازی داشت و خیلی‌ها هم این هنرمند با سابقه را با هواداری پرشور از پرسپولیس به یاد می‌آوردند. اما او در ۹ سالگی در ۳۰ آذر ۹۳ ما را ترک کرد درحالی‌که هنوز هم پادش مانند یلدا، پراز گرما و یخبند و خاطرات خوش است.

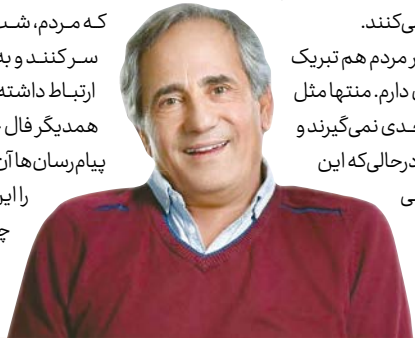
هر سال حوالی شب‌یلدا که می‌شد همه رسانه‌ها از جمله ما مطبوعات‌ها به‌ویژه تلویزیونی‌ها در بوق و کرنا می‌کردند که مباد از هم غافل شوید و صل‌رحم و این دورهمی آیینی سنتی و یکی از کهن‌ترین جشن‌های ایرانی را جدی نگیرید. می‌گفتیم همه حال شب‌یلدا یا همان شب‌چله به فال دسته‌جمعی حافظ و شاهنامه خوانی و تناول گروهی انار و هندوانه و آجیل، به برگزاری خانوادگی و هرچه باشکوه‌تر آن است و هرچه تعداد اعضای خانواده و فامیل و دوستان بیشتر باشد، چه بهتر و به یادماندن آن‌ها. اما امسال اگر اجازه می‌دهید، استثناً حرف‌مان را پس بگیریم و عجالتاً بی‌خیال گنده شب‌یلدایی و دورهمی شوید و تا می‌توانید از

علی رستگار سینما

کرونا را جدی بگیرید

وقتی با مجید مظفری تماس گرفتیم، صدای نفس‌نفس زدنش نگران‌مان کرد. اما خودش بلافاصله اشاره کرد مشغول ورزش است. ما هم خدا را شکر کردیم و به ورزشکاری این هنرمند خوب آفرین گفتیم. بازیگر فیلم‌های مسافران، سگ‌کشی و جنگ نفتکش‌ها، اول پادی از کادر درمان کرد و به جام‌جم گفت: شب‌یلدا را بیشتر از هر کس به پرستاران و پزشکان و کادر درمان تبریک می‌گویم، چرا که آنها به جای این‌که کنار خانواده باشند، در بیمارستان‌ها و کنار هموطنان بیمارمان حاضر خواهند بود. آنها نزدیک یک سال شب‌ها و روزها را در بیمارستان گذرانده‌اند و همیشه برای مقابله با بیماری کرونا بی‌وقفه تلاش می‌کنند. در شب‌یلدا هم به جای این‌که همراه خانواده باشند و فال حافظ بگیرند و شاهنامه‌ای بخوانند، مسیر خدمت به جامعه را انتخاب می‌کنند. فال این عزیزان، شغل آنهاست. این هم یک سعادت است که آنها به مردم کمک می‌کنند. مظفری ادامه داد: شب‌یلدا را به سایر مردم هم تبریک می‌گویم و بهترین آرزوها را برایشان دارم. منتها مثل این‌که برخی مردم چندان کرونا را جدی نمی‌گیرند و همه چیز را به شوخی برگزار می‌کنند. درحالی‌که این ویروس شوخی‌بردار نیست و خیلی خطرناک است. البته به نظرم این عده از مردم چندان تقصیری ندارند، چون خود دولت هم یک‌ذره کرونا

به امید دورهمی سال آینده

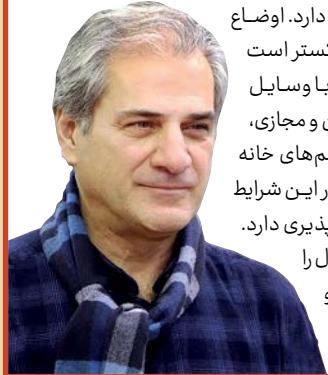
محمود پاک‌نیت از آن بازیگران خنومرگ و دوست‌داشتنی است که اتفاقاً سابقه حضور و مصاحبه تلویزیونی در ایامی چون شب‌یلدا و عیدنوروز را دارد و مردم به جز دنبال کردن بازی‌هایش، با حسن خلق و پابندی‌اش به خانواده و آیین‌ها و سنت‌های پسندیده هم آشنا هستند. بازیگر آثاری چون یوسف‌پیامبر، روزی روزگاری، پدرسالار و دلشکسته درباره شب‌یلدای امسال به جام‌جم گفت: اول سلام عرض می‌کنم خدمت همه عزیزانی که روزنامه جام‌جم را می‌خوانند و امیدوارم هر جا هستند سلامت و شاد باشند و از زندگی‌شان لذت ببرند. اما خواهشی که از آنها و دیگر عزیزان دارم این است که امسال با سال‌های گذشته خیلی فرق می‌کند. برای این‌که سال آینده بتوانیم دور هم جمع شویم و یلدا را برگزار کنیم، بهتر است امسال هر کس در خانه خودش باشد یا به وسیله فضای مجازی به هم شادباش بگویند. امسال را این‌طوری بگذرانیم تا سال آینده این ویروس و این بلای آسمانی از سر ایران و همه مردم دنیا برداشته شود تا بتوانیم دور هم جمع شویم. پاک‌نیت افزود: همچنین روز پرستار را هم به همه پرستارهای عزیز و پزشکان محترم مملکت تبریک می‌گویم که واقعا و از جان و دل به این مردم خدمت می‌کنند.

جمع‌هایتان بکاهید و صرفاً به یک شب‌چله خانوادگی بسنده کنید. چیرایش که اظهارمن‌الشمس است، به خاطر شیوع ویروس کرونا که دشمن درجه یک هرجمع و محفلی است و جشن و آیین و سنت و مراسم هم سرش نمی‌شود. در چنین وضعیت نامتعارفی، برگزاری شب‌یلدا و پایبندی به این آیین درین، شکل و شمایل متفاوت می‌طلبد و نیاز است تنها با خانواده درجه یک آن هم با رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی، این بلندترین شب‌سال را به سلامت به صبح و به روزها و ماه‌ها و سال بعد برسانیم که اگر کرونا شرش را از این دنیا کم کرد، شب‌یلدای ۱۴۰۰ را مثل سال‌های قبل به دورهمی بگذرانیم. به مناسبت این متفاوت‌ترین شب‌یلدا، سراغ برخی هنرمندان رفتیم تا ببینیم چه پیشنهادی برای این شرایط ویژه و استثنائی دارند.

یک تجربه متفاوت و موقت

ناصرهاشمی، بازیگر خوب سینمای ایران درباره شب‌یلدای امسال به جام‌جم گفت: شب‌یلدای امسال نسبت به سال‌های قبل، یک تجربه موقت و درعین حال متفاوت است. وسایل ارتباط جمعی، نقش مهمی در شب‌یلدای امسال دارد. اوضاع شبیه جدا افتادن اعضای یک ارکستر است که ناچارند دور از هم و صرفاً با وسایل ارتباط جمعی و به‌صورت آنلاین و مجازی، قطعه‌ای را بنوازند. بازیگر فیلم‌های خانه پدری و برادرم خسرو افزود: در این شرایط هرگونه تجمعی، تبعات جبران‌ناپذیری دارد. برای همین بهتر است امسال را رعایت کنیم تا روزهای خوب و امیدوارکننده از راه برسد.

توصیه به شرکت مخابرات

جواد انصافی از آن قدیمی‌ها و کارکشته‌های عرصه هنرهای آیینی سنتی ایران است و مخاطبان قدیمی او را با نقش عبدلی به یاد دارند. این هنرمند که ضمن فعالیت هنری، پژوهش‌های متعددی هم در این خصوص انجام داده و حتی کتابی به نام «آیین شب‌چله و نمایش چله‌زری و عمو چله‌چون» را درباره شب‌یلدا تالیف کرده، به جام‌جم گفت: اول به شرکت مخابرات توصیه می‌کنم در شب‌یلدا یکی دو ساعت استفاده از اینترنت را رایگان اعلام کند تا مردم به جای این‌که از خانه‌هایشان بیرون بیایند و به خانواده اقوام و دوستان بروند، به‌صورت آنلاین و از طریق اینترنت و فضای مجازی با یکدیگر ارتباط برقرار و شب‌یلدا را از این طریق برگزار کنند. اتفاقاً با این‌که این شکل برگزاری، شور و حال یلدای حضوری و دید و بازدید سال‌های قبل را ندارد، اما یک یلدای به یادماندنی خواهد شد. می‌شود از راه دور و با ارتباط تصویری

آنلاین، به هم شیرینی و آجیل تعارف کرد و فال گرفت و خواند و همه ماجراهای شب‌یلدا را انجام داد. جواد انصافی درحالی این توصیه خوب را مطرح کرد که امروز از ۱۹ ساعت در شبکه شما مهمان خانه‌های مردم خواهد بود و از شب‌یلدا و رسم و رسوم آن و اشعار مرتبط با آن خواهد گفت.

